

Legenda podrobných ploch - téma: Les

VD 6/02 - Pozadí vitríny tvoří velkoformátové fotografie listnatého lesa a buk-smrkového (popř. bukového) lesa

10. listnaté nížinné lesy
Stromy do dioramat z důvodů nižší hmotnosti a dlouhodobé odolnosti doporučujeme zhotovit jako plastové modely cca 10 kmenů listnatých stromů různého průměru i stavu: např. 5 exemplářů „nepoškozených“ s kmeny menšího průměru (20 – 30 cm), 2 exempláře průměru asi 1 – 1,5 m (duby) s částí kmene bez kůry (zrcátka), vytvořený zlom po kosterní větvi s dutinou a menší vodorovné pahýly, doplněno 3–5 kmeny habrovými nebo jilmovými.
Křoví: přírodní vysušené větve dubu s listím – imitace keřového mláží
ležící torzo kmene (bez větvi), částečně trouchnivé (červený trouch)
Na povrchu leží opadanka z listnatého lesa (suché listy), pod stromem ulomená větev s ochmetem
Povrch lesa mírně klesá k od zadní stěny k čelnímu sklu
V mírném svahu – spíše k okraji zadní části – vchod do nory jezevce

- prostorové usušené rostliny kopytník evropský, jatník podléška
- choroby na pařezu, kmenech nebo na větvích – lesklókorka lesklá, leklókorka ploská, sítkovec dubový, outkovka pestrá, pštěň dubový
- modely hub muchomůrka zelená, bedla vysoká, závojenka olovová
- divoké prase (kanec) – stojící na povrchu pod stromem
- jezevec u nory
- menší savci: veverka, kuna lesní – ve větvích nebo na kmeni, plch velký u dutiny
- ptáci: žluva hajní, kalous ušatý (v letu ?), červenka, sojka, holub hrivnáč, pěnice černohlavá, brhlík lesní, strakapoud velký nebo prostřední, dlask, pěnkava,

11. horské lesy (bukové a buk-smrkové lesy)
Stromy do dioramat z důvodů nižší hmotnosti a dlouhodobé odolnosti doporučujeme zhotovit jako plastové modely Cca 4 kmeny smrku, 4 kmeny buku, 1 kmen javor klen, z to 2 bukové kmeny se zlomy větvi a dutinou, na povrchu lesa opadané listí a jehličí, několik kamenů a suť (pískovec) – umístit v terénním zářezu (náznak prameniště), fragment bukového kmene s plodnicemi hub (troudnatec kopytovitý), pařez s dřevními houbami

- mechy (rašeliníky, ploníky), lišejníky, přeslička lesní, prostorově usušené brusnice borůvky, třtina chloupkatá a rákosovitá
- choroby anýzovník vonný, troudnatec pásový
- modely hub muchomůrka růžovka, hřib kovář, holubinka namodralá, hadovka smrdutá
- jelen evropský (samec s parohy) – nutno opatřit
- čáp černý poblíž prameniště
- skupina (3 ex.) mlok skvrnitý – modely nutno sehnat nebo nechat vyrobit
- mraveniště lesních mravenců (případně s datlem černým)
- savci: plíšik liskový, myšice (k torzu ležícího kmene)
- ptáci: datel černý – tesá do dřeva, krkavec, ořešník, krkava obecná, králíček, sýkora uhelníček a sýkora parukářka (v jehličnatých porostech), z dravců např. krahujec obecný, puštík, letící káně, sýc rousný

12. okružní vitrina VE 6/02 k tématice les
sokl (část nížinný listnatý les)
- položky rostliny lisované nebo nafočené či oskenované k listnatým lesům: sasanka hajní, hrachor jarní, prvosenka vyšší, zápalice žlutuchovitá, dub letní, dub zimní, habr obecný, lipa srdčitá, líska obecná, javor mléč i babyka
  - model zvětšeného lišejníku – nutno zhotovit
  - mechy
  - plody stromů (dub, lípa, habr, javory, brslen, líska)
  - např. tesařík na kůře stromu (Plagionotus)
  - háčky (duběňky)
  - hnízdo vos a sršňů
  - minidioramata: roháč obecný – samci bojující o samici, páchník, zlatohlávek skvočný v trouchu – kokony, choros s imagy poterníků Diaperis boleti, háčka mouchy Agathomyia wankowiczii z čeledi Platypezidae na chorosí. Dle možnosti doplněno fotografiemi.
  - drobní obratlovci (vycpaniny, vejce, hnízdo)

- zásuvky (cca 5 ks) (v části soklu)
- lisované byliny nebo jejich fotky či skeny – cca 3 – 5 významných druhů
  - motýli (hřbetozubci, martináček habrový, můry, píďalky) – entomologické krabice
  - lesní brouci (např. krajník, tesaříci, krasci, mrchožrout housenkář) – entomologické krabice

- sokl (část podhorský bukový a smrkový les)
- jedle bělokorá, javor klen, štável kyselý, kaprad' rozložená, žebrovice různolistá, sedmikvítek evropský, podbělice alpská, čípek objímavý
  - šišky event. větvičky jehličnatých dřevin
  - požerky kůrovců
  - požerky dřevního hmyzu (krasci, tesaříci, mravenec dřevokaz), podkorní kolébky – např. Rhagium sp.
  - choros s požerky mykofágálních brouků, např. Dorcatoma
  - diorama: kozlíček hvozdník na kůře smrku
  - obratlovci: skokan hnědý, čolek horský – modely nutno sehnat nebo nechat vyrobit

- zásuvky (cca 5 ks) (v části soklu)
- houby – položky, fotky, rostliny – lisované byliny nebo jejich fotky skeny
  - velcí střevlíci (Carabus) – entomologické krabice
  - roháček bukový, zdobenci, na plodnice hub stromových hub vázané druhy (pro region typické druhy lesknáčků rodu Cychramus), raritní Diptera dřevomilka Xylomyia maculata
  - motýli – lesní druhy (2 krabice)
  - ostatní hmyz (pilořítka, lumek, páskovec, strumičník, dravé mouchy)

- Vitrína VS 6/02 na chodbě (1,8 x 1,8 x 0,36 m)
Změny v prostředí les
1. Intenzifikace lesního hospodaření – změna druhového složení lesů (smrčiny sázeny do nížin), struktura porostů – mizí střední les, pastevní les
- druhy rostlin vázaných na světlé nezapojené listnaté lesy: zvonovec liliiolistý (Adenophora lilifolia)
  - rozšířená popiska: Zvonkovitá vytrvalá rostlina, která je známá v současnosti v ČR pouze z 5 lokalit.
  - Nesvědčí jí tmavé vysokokmenné lesy. Na Královéhradecku kdysi rostla na 5 místech, dnes roste jenom ve světlém listnatém lese Vražba u Habřiny. Populaci tvoří okolo 100 trsů
  - střevíčník pantoflíček (Cypripedium calceolus) – rozšířená popiska: Z našich orchidejí má největší květ s nápadným žlutým bačkůrkovitým pyskem. Vykvěta v květnu velice vzácně ve světlých listnatých lesích na Vřešťovsku, u Rašovic, v lese Halin u Dobrušky, v lese Včelný u Rychnova nad Kněžnou.
  - hmyz světlo milných lesů: vyhnuli nebo ohrožení okáči – Lopinga achine, Hipparchia alcyone, pralesní relikty brouků: např. roháček Ceruchus chrysomelinus
  - velcí ohrožení brouci vázaní na dřevo
  - lesák rumělkový – příklad druhu, který se šíří
  - lesní druh vázaný na přirozené porosty: tetřev hlušeč
  - dutinová ptáci omezení druhového spektra – nedostatek stanovišť, náhradní biotopy, lejsek bělokrký, strakapoudi, holub douphák, sovy

2. Imise – kyselé deště
- ohrožení a mizení dendrofilních lišejníků (provazovky, vousatce, důlkatec plicní)
  - odsíření elektráren – návrat houby lišky obecné, naopak méně kyselých dešťů úbytek hříbu hnědého

POZNÁMKA:
Výkres nenahrazuje dílenskou a výrobní dokumentaci
Výkresleno pouze tvarové řešení se základními rozměry a specifikací materiálů. Přesné rozměry nutno zaměřit na stavbě.
Před zahájením výroby budou předloženy dílenské výkresy, případné vzorky materiálů a provedení ke schválení architektem.a kurátory.

Art Consultancy, s. r. o.
Gudřichova 6, 746 01 Opava
IC:29457009
DIČ: CZ29457009
www.artconsultancy.eu

skalik@artconsultancy.eu
tel: +420 777 187 823
berger@artconsultancy.eu
tel: +420 776 137 144
klimes@artconsultancy.eu

Název akce:	PŘÍRODOVĚDNÉ MUZEUM, HRADEC KRÁLOVÉ	Datum: 15. 4. 2018
Výkres:	TECHNICKÝ SCÉNÁŘ Expozice - 6 - Proměny přírody, pohled P 6/04	
Měřítko:	1: 50	Vypracoval: MgA. Tomáš Skalík, Mgr. Ivan Berger MVDr. Martin Klimeš, Ing. arch. Michal Poláš
Zadavatel:	Královehradecký kraj - Muzeum východních Čech v Hradci Králové	